

Bilag b. Samlet oversigt over forslag fra arbejdsgruppen om asbest

Denne oversigt er delt op i de 5 temaer, der er blevet drøftet i arbejdsgruppen om asbest (forundersøgelser, indkapsling og sporadisk udsættelse, kommunikation, Arbejdstilsynets tilsynsindsats og øvrige forslag). 20 af nedenstående 64 forslag indgår helt eller delvist i arbejdsgruppens katalog med anbefalinger til beskæftigelsesministeren, hvor de 5 temaer dog er blevet samlet til 4 temaer (styrkelse af forundersøgelser, klarhed om roller og pligter, fælles kommunikationsindsats om asbest og øvrige forslag til initiativer). Resten af forslagene falder uden for kommissoriet for arbejdsgruppens arbejde, og/eller der er ikke enighed mellem parterne om at gå videre med forslaget.

Temaet	Forslaget	Afsender
<u>Forundersøgelser:</u>		
1. Ny BFA-vejledning om forundersøgelser	Det foreslås, at BFA BA udarbejder en vejledning om forundersøgelser, som integreres i Asbesthuset.	DA
2. Præcisering af reglerne om forundersøgelser og udvidelse af kravet om forundersøgelse	Det foreslås, at udtrykket "forundersøgelse" indføres i bekendtgørelsen. Det tilføjes, at bygherrer, der ikke er omfattet af bekendtgørelsen også skal udføre forundersøgelse.	LO
3. Præcisering af vejledninger om asbest ift. forundersøgelser.	Det foreslås, at AT- og BFA BA vejledninger præciseres ift. forundersøgelser, så det beskrives, hvordan forundersøgelser foretages mv.	LO
4. Krav om rapport med resultatet af forundersøgelsen, der indgår i byggejournal og PSS	Det foreslås, at der stilles krav om, at resultaterne af forundersøgelsen dokumenteres i en rapport, der kan indgå i byggejournalen og PSS, og at bygherren skal videreformidle denne rapport. Resultatet af bygherrens identifikation af asbest i bygningen indgår således i udbudsmaterialet ved udbud af offentlige byggeprojekter.	LO
5. Krav om at rapporten indsendes til AT, inden arbejdet påbegyndes	Det foreslås, at der stilles krav om, at rapporten indsendes til AT inden arbejdet påbegyndes, ved arbejde, der i forvejen skal anmeldes til AT.	LO
6. Krav om, at asbestsanering og arbejdsgiverens registrering af	Det foreslås, at det dokumenteres i byggejournalen, hvor og hvornår der har fundet asbestsanering sted, samt at arbejdsgiverens registrering af asbest også	LO

asbest dokumenteres i byggejournalen	indføres i byggejournalen.	
7. Krav om at bygherren skal tage højde for resultatet af forundersøgelsen	Det foreslås, at bygherren skal tage højde for resultatet af forundersøgelsen, som rådgiveren eller den projekterende rådgiver ham om.	LO
8. Krav om rådgiveren eller den projekterende skal gennemføre en asbestsaneringsanalyse	Det foreslås, at der stilles krav om, at rådgiveren og den projekterende skal gennemføre en asbestsaneringsanalyse som led i deres ydelse til bygherren, når ydelsen har relation til asbest. Analysen giver anvisninger på mulighederne for at fjerne asbest.	LO
9. Standard for prøvetagning ift. forundersøgelser om asbest	Det foreslås, at der udarbejdes en standard for prøvetagning vedr. forekomst af asbest i bygninger. Standarden beskriver bl.a. at prøvetageren laver en strategi som inkl. såvel synlig som skjult asbest. Standarden skal spejle miljølovgivningens krav til udarbejdelse af miljøkortlægningsrapporter.	LO
10. Retningslinjer for forundersøgelser	Det foreslås, at der udarbejdes retningslinjer for forundersøgelser, så der sikres en høj kvalitet af disse.	ARK & FRI
11. Certificeringsordning for prøveudtagere/rådgivere for forundersøgelser	Det foreslås, at der indføres en certificeringsordning for prøvetagere/rådgivere for forundersøgelser, så der sikres en høj kvalitet af disse.	ARK & FRI
<u>Indkapsling og sporadisk udsættelse:</u>		
12. Præcisering af vejledninger ift. sporadisk udsættelse	Det foreslås, at AT og BFA BA præciserer i deres vejledninger, hvornår der er risiko for sporadisk udsættelse, fx ved fjernelse af asbest og renovering af ældre bygninger uden gode forundersøgelser og forebyggende foranstaltninger, herunder ved arbejde på lofter.	LO
13. Forbud mod indkapsling af asbest	Det foreslås, at adgangen til at indkapsle og forsegle asbest ophæves. Ændringen vil omfatte de dele af bygningen, der bliver berørt af renoveringsarbejdet.	LO
14. Obligatorisk asbestundervisning på erhvervsskolerne	Det foreslås, at der indføres obligatorisk asbestundervisning på erhvervsskoler for alle fagretninger, som kan komme i kontakt med asbest, herunder også sporadisk	ARK & FRI

	udsættelse og forebyggelse af dette.	
Kommunikation:		
15. Vejledning til små bygherrer, boligselskaber og offentlige bygherrer	Det foreslås, at der laves en målrettet vejledningsindsats mod de små bygherrer, boligselskaber og offentlige bygherrer om asbest evt. med fondsfinansiering	DA
16. Oplysningskampagne til bygningsejere	Oplysningskampagne til bygningsejere via f.eks. Bolius, Facebook, ol.	ARK & FRI
17. AT udbygger temaside om asbest ift. roller i byggeriet	Det foreslås at udbygge AT's temaside om asbest med information om forskellige roller i byggeriet, pligter og håndtering af mistanke om asbest.	DA
18. AT supplerer BFA vejledning om asbest med information om forundersøgelser	Det foreslås, at AT supplerer bl.a. temasiden om asbest med yderligere information om forundersøgelser	DA
19. Styrkelse af viden om forundersøgelse, registrering af asbest og kemisk APV i værdikæden	Det foreslås, at styrke, at viden om forundersøgelse, registrering af asbest og kemisk APV deles i værdikæden.	LO
20. Oplysningskampagne på sociale medier	Oplysningskampagne om asbest på sociale medier, målrettet de unge både på erhvervsskoler og de yngre håndværkere.	ARK & FRI
21. Samling af alle relevante materialer om asbest på en hjemmeside	Det foreslås, at der kunne laves en samling af alle vigtige links vedr. asbest på en hjemmeside (både ift. arbejdsmiljø, sundhed og affald)	ARK & FRI
22. AT og BFA vejledninger justeres, så de bliver lettere at forstå	Det foreslås, at information og vejledninger fra BFA-BA og AT gøres så let at forstå som muligt. Eksisterende vejledninger justeres, hvor det er muligt at gøre informationen lettere at forstå.	LO
23. Information fra AT og BFA BA synkroniseres	Det foreslås, at information fra AT og BFA BA synkroniseres, så modtagerne i højere grad oplever at have en indgang til viden om asbest.	LO
24. BFA BA pixiebog om asbest	Det foreslås, at BFA BA udarbejder kort information om asbest målrettet arbejdsgivere og ansatte.	LO
25. AT og BFA BA gennemfører 3-	Det foreslås, at AT og BFA BA gennemfører en 3-årige kommunikationsindsats om	LO

årlige informationsindsats rettet mod mindre bygherrer, projekterende og rådgivende og udførende firmaer	asbest på baggrund af initiativ 7 modellen om koordinerede indsatser. Indsatsen rettes mod mindre bygherrer, projekterende og rådgivende og udførende firmaer.	
26. AT og BFA BA gennemfører 3-årige informationsindsats rettet mod større bygherrer	Det foreslås, at AT og BFA BA gennemfører en 3-årige kommunikationsindsats om asbest på baggrund af initiativ 7 modellen om koordinerede indsatser. Indsatsen rettes mod større offentlige og private bygherrer.	LO
<u>Arbejdstilsynet tilsynsindsats:</u>		
27. AT henviser til asbesthuset på tilsyn		DA
28. Tilsynskampagne med fokus på asbest	Det foreslås, at der indføres tilsynskampagner med særlig fokus på håndtering af asbest på byggepladserne.	ARK & FRI
29. Undersøgelse af om asbest medtages i den kemiske APV	Det foreslås, at det undersøges, hvorvidt virksomheder, der udfører renoveringsarbejde i ældre bygninger, medtager risici for sporadisk udsættelse for asbest i den kemiske APV.	LO
30. Undersøgelse af, hvorvidt asbestudsatte jævnligt tilbydes helbredsundersøgelse	Det foreslås, at det undersøges, hvorvidt personer, der er blevet udsat for asbest, bliver helbredsundersøgt med jævne mellemrum.	LO
31. Undersøgelse af de største asbestproblemer	Det foreslås, at det undersøges, hvorvidt asbestarbejde gennemføres fuldt forsvarligt, og hvilke bestemmelser, der er de største problemer med at efterleve.	LO
32. Udvidet felt af kilder til identifikation af asbest	Det foreslås, at undersøge, hvorvidt AT kan benytte et udvidet felt af kilder til at identificere arbejdssteder med risiko for udsættelse for asbest, jf. AT notat af april 2015.	LO
33. Styrke tilsynet med asbestuddannelse	Det foreslås at undersøge, hvorvidt AT bør styrke tilsynet med gennemført asbestuddannelse hhv. relevant oplæring og instruktion.	LO
34. Kontrol med grænseværdien	Det foreslås at undersøge, hvorvidt AT fører kontrol med, at grænseværdien overholdes.	LO
35. Årlig redegørelse om reaktioner	Det foreslås, at AT udarbejder en årlig redegørelse om reaktioner og AT's	LO

	erfaringer med efterlevelse af asbestreglerne	
36. Skærpet tilsyn med asbest	Det foreslås, at AT fører et skærpet tilsyn med asbest, bl.a. med fokus på kritiske arbejdsprocesser, risiko for sporadisk udsættelse for asbest, unge og uerfarne ansatte og mestre samt de formelle krav.	LO
37. Taskforce til tilsyn med asbest	Det foreslås, at AT etablerer en task force til tilsyn med asbest, og at AT tilføres 6 årsværk til at styrke tilsynet med asbest.	LO
38. Undersøge praksis vedr. sanktioner	Det foreslås, at praksis vedr. sanktioner ved overtrædelse af asbestreglerne undersøges mhp. at øge udnyttelsen af de gældende sanktionsmuligheder, herunder at det i højere grad ifaldes straf.	LO
39. AT reagerer mere vidtgående end afgørelse uden handlepligt	Det foreslås, at AT reagerer mere vidtgående end afgørelse uden handlepligt ved forseelser, hvor ansatte er blevet udsat for asbest	LO
40. Tilsyn bag asbestsluser	Det foreslås, at AT også fører tilsyn bag asbestsluser og andre steder med kendt forekomst af asbest	LO
41. Instruks om asbest	Det foreslås, at AT udarbejder en tilsynsinstruks om asbest, der sikrer effektiv håndhævelse af reglerne om asbest, både hvad angår udsættelse ved sanering og sporadisk udsættelse.	LO
Øvrige forslag:		
42. Udvidet samarbejde med miljømyndighederne i sager om overtrædelse af miljølovgivningen	Det foreslås, at AT undersøger, om der kan videregives information fra miljømyndigheden til AT om sager om overtrædelse af miljøreglerne om asbest.	DA
43. National strategi og program for sikker fjernelse af asbest	Det foreslås, at der fra politisk side vedtages en national strategi for sikker fjernelse af asbest, og at der iværksættes et program for sikker fjernelse af asbest.	LO
44. Præcisering af pligtsubjektet i asbestbekendtgørelsens § 24	Det foreslås, at pligtsubjektet i asbestbekendtgørelsens § 24 om registrering af asbest præciseres, da det er uklart, om det er arbejdsgiveren, der skal foretage denne registrering.	LO
45. Kravet om registrering af asbest udvides til at gælde al asbest, også udvendigt	Det foreslås, at kravet om registrering af asbest udvides til at omfatte alle asbestholdige materialer, så kravet ikke kun vedrører indvendig asbest, jf. § 26.	LO
46. Krav om at offentlige bygherrer og bygherrer for offentligt støttet byggeri registrerer forekomst af asbest i database	Det foreslås, at offentlige bygherrer og bygherrer for offentlig støttet byggeri får til opgave at registrere viden om forekomst af asbest i egne bygninger i en database, hvortil offentligheden får adgang. Databasen vil også kunne indeholde forundersøgelser.	LO

47. Udvendigt støvende asbestarbejde reguleres som indvendigt asbestarbejde	Det foreslås, at udvendigt arbejde under tag (inddækning) samt arbejde med skifereternit og andet støvende asbestarbejde udendørs reguleres som indvendigt arbejde.	LO
48. Asbest som en del af pensum på byggeuddannelser	Det foreslås, at asbest, herunder sporadisk udsættelse, indgår i pensum på byggeuddannelser, såvel videregående uddannelser som erhvervsuddannelser.	LO
49. Krav om, at arbejdsgiveren skal videregive viden om asbest til underentreprenører	Det foreslås, at der i asbestbekendtgørelsen stilles krav om, at arbejdsgiveren skal videregive viden om asbestforekomst til sine underentreprenører.	LO
50. Kravet om arbejdsplan udvides til at gælde for alt arbejde, hvor der er risiko for asbest og ikke kun nedrivning	Det foreslås, at kravet om arbejdsplan i asbestbekendtgørelsen udvides til at gælde for alt arbejde, hvor der er risiko for udsættelse for asbest og ikke kun nedrivning og fjernelse af asbest.	LO
51. Udvidelse af uddannelseskrauet	Det foreslås, at uddannelseskrauet udvides, så der er krav om asbestuddannelse ved fjernelse af asbest og støvende asbestarbejde i øvrigt og ikke kun ved indvendig nedrivning af asbest.	LO
52. Screeningsordning for bygninger for asbest ifm. renovering og nedrivning	Det foreslås, at der indføres en screeningsordning i lighed med PCB-screeningen, som udløses ifm. renovering og nedrivning af bygninger.	ARK & FRI
53. Udvidelse af anmeldelseskrauet	Det foreslås at udvide kravet om anmeldelse fra at omfatte indvendigt og andet støvende arbejde til at omfatte alt arbejde med risiko for udsættelse for asbest.	LO
54. Etablering af elektronisk platform for registrering af asbestprotokoller	Det foreslås, at der etableres en elektronisk platform for registrering af asbestprotokoller, fx i EASY eller virk.dk.	LO
55. Det offentlige går foran mht. sikker fjernelse af asbest	Det foreslås, at offentlige bygherrer og bygherrer for offentligt støttet byggeri opfordres til at gå foran på asbestområdet, bl.a. ved at kortlægge forekomst af asbest, offentliggøre information om registreret asbest, udarbejde gode forundersøgelser og udarbejde planer for sanering.	LO
56. Nedsætte grænseværdien for asbest	Det foreslås med inspiration i evalueringen af asbestdirektivet at nedsætte grænseværdien for asbest fra niveauet i direktivet på 0,1 fibre per cm ³ (som i DK).	LO

57. Ejere af offentlige bygninger og erhvervsbyggeri screener for asbest	Det foreslås at anmode ejere af offentlige bygninger og erhvervsbyggeri om at screene for asbest, udarbejde planer til håndtering af risici og gøre information om asbestforekomst tilgængelig for offentligheden og arbejdstagere.	LO
58. Indsamling af data om asbestudsættelse	Det foreslås at indsamle data om asbestudsættelse.	LO
59. DK arbejder for at EU-Kommissionen iværksætter initiativer på baggrund af EP resolution om asbest fra 2013	Det foreslås, at DK arbejder for, at EU-Kommissionen iværksætter initiativer på baggrund af Europa-Parlamentets resolution om asbest fra 2013	LO
60. Begrænse retten til at markedsføre artikler med asbest	Det foreslås, at retten til at markedsføre artikler med asbest ophæves i asbestbekendtgørelsens § 3, stk. 2 (udmøntning af indstilling fra AMR af 22. oktober 2015)	LO
61. Styrkelse af videngrundlaget om asbest i Danmark ved at gennemføre forskning, analyse og intervention om asbest i byggeriet hvad angår:		
	kvantitativ forekomst opgjort på bygningstype, bygherrettype og bygningsmaterialestype; oprindelig asbest; indkapslet asbest; beskadiget, indkapslet asbest; saneret asbest mv.	LO
	asbestholdige materials levetid, herunder holdbarhed af forsegling og indkapsling	LO
	omfanget af og kvaliteten af forundersøgelser, registrering, kortlægning mv.	LO
	kilder til udsættelse, herunder sporadisk udsættelse	LO
	asbest og helbred, herunder lavdosis-udsættelse	LO
	data om eksponering i arbejdsmiljøet, herunder hvorvidt såkaldt ikke-støvende arbejde er støvende; frigivelse af asbest fra indkapslet og forseglet asbest, bl.a. i skoler og sportshaller; frigivelse af asbest ved boring og anden bearbejdning af asbestholdige tage, herunder lægning af nyt tag ovenpå eksisterende asbesttag; forekomst af støv fra asbest på lofter i bygninger med asbest; og hvorvidt nedrivning udsætter andre fag på byggepladsen for sporadisk udsættelse asbest	LO
	identifikation af gode, ajourførte metoder til sikker fjernelse af asbest og andet arbejde med risiko for udsættelse for asbest, identifikation af erfaringer fra den specialiserede nedriverbranche, der med fordel kan overføres til den øvrige byggebranche	LO

	indhentning af viden om asbest-indsatser i andre lande, herunder Frankrig, Polen og Holland	LO
62. Styrke myndighedssamarbejdet om asbest	Det foreslås, at beskæftigelsesministeren retter henvendelse til de relevante ressortområder mhp. at få undersøgt, om der er grundlag for at opnå positiv synergi ved at skabe bedre sammenhæng mellem bestemmelser om asbest i forskellige regelsæt, herunder regelsæt om arbejdsmiljø, affald, byggetilladelser samt tilstands- og energirapporter.	LO
63. Undersøge om asbest kan integreres i andre indsatser	Det foreslås, at det undersøges, om ønsket om sikker fjernelse af asbest kan integreres i andre indsatser, fx indsatser om energirenovering af bygninger.	LO
64. Indarbejde asbest i tilstandsrapporter	Det foreslås, at beskæftigelsesministeren retter henvendelse til erhvervsministeriet, der er ansvarlig for huseftersynsordningen, der vedrører tilstandsrapporter, mhp. at få det undersøgt, om der er grundlag for, at tilstandsrapporter ved handel med ældre ejendomme tillige skal indeholde oplysninger om forekomst af asbest.	LO